

Fietstocht langs de Dinkel (pagina's 54-55)

32 km | 6 uur De fietstocht langs de Dinkel biedt een schitterende kennismaking met het Twentse landschap met beken, houtwallen, roggeakkers, bossen en heidevelden. Het mooiste zijn de Dinkelweiden met Steenanjer en Grote tijm. Langs de Dinkel zie je vrijwel zeker een Grote gele kwikstaart of een IJsvogel die over het water flitst.

Hoe te bereiken:

Auto: Rijd via Almelo naar Denekamp. Dan via de N349 richting Tilligte. Op rotonde voor Tilligte rechtdoor. Eerste weg in Tilligte links (Hunenborgseweg). Eerste weg links (Damweg). Doorrijden tot kanaal en hier auto parkeren en fietsen afladen.

Openbaar vervoer: Vanuit het westen de trein naar Almelo of Oldenzaal en dan de bus naar Denekamp. Vanuit Oldenzaal (bushalte Molkenboer) buslijn 62 nemen (16 minuten); vanuit Almelo lijn 66 en overstappen op 62 (halte Molkenboer). Je kunt in Denekamp fietsen huren bij Harberink Tweewielers, Julianastraat 37, Denekamp; telefoon: 0541-351546.

Dan via Oranjestraat naar de Molendijk fietsen. Rechtsaf en Molendijk de stad uit volgen, waar bij je de grote weg passeert. Molendijk verder vervolgen totdat je op de route bent (zie kaartje).

Beschrijving wandeling:

Steek het kanaal over en fiets in zuidelijke richting langs de Schiphorstdijk richting fietsknooppunt 15.

- (1) We fietsen hier al meteen door een typisch Twents houtwallenlandschap met bloemrijke bermen en slootkanten. Aan de linkerkant zien we Grote wederik, Valeriaan, Moerasspirea, Wilde bertram en Kattenstaart.

Fiets verder langs de Schiphorstdijk.

- (2) In het bos zien we langs de kant van de weg veel Groot heksenkruid, Geel nagelkruid, Robertskruid en Hondsdraf. Wanneer we de Bijdinkel - een zijarm van de Dinkel - oversteken, zien we aan de overkant van de beek (links) een mooie, oude Haagbeuk staan. Let hier op de Weidebeekjuffer. Misschien heb je geluk, wanneer je vroeg

bent, en zie je hier of verderop langs de route een flitsend blauwe IJsvogel wegschieten.

Fiets verder richting Singraven.

- (3) We zijn hier bij de oude watermolen van Singraven. Hier splitsen Dinkel en Bijdinkel zich die verderop weer bij elkaar komen. Links zie je de drie raderen: het rad van de oliemolen die niet meer in gebruik is, en de twee raderen van de graanmolen en de houtzaagmolen die zo nu en dan nog in werking zijn. Dit is een goede plek om uit te kijken naar de Grote gele kwikstaart, een typische beekvogel die je langs de Dinkel te zien kunt krijgen.

Fiets verder langs de Schiphorstdijk en neem het eerste pad rechts. Houd steeds links aan. Steek de grote weg (Denekamperstraat) over, even links en meteen rechts weg vervolgen. Rechts aanhouden naar Beuningen. In dorp (Beuningestraat) linksaf. Eerste weg (Oude dijk) links. Dinkel oversteken en meteen rechtsaf fietspad nemen.

- (4) Hier is een voetgangersbruggetje over het water. Aan de overkant ligt een voedselarm droog grasland met Zandblauwtje, Duizendblad, Hazenpootje, Biggenkruid en Kattendoorn. Hier groeit ook het zeldzame Kaal breukkruid. Let in het bos langs het riviertjes in het vroege voorjaar op Bosanemoon en Bosgeelster. Let ook op het landschap: links de grootschalige ontginningen van de vroegere natte heidevelden en links het beekdalbos.

Fiets verder langs het fietspad langs de rivier. Bij de boomkwekerij rechtdoor, fietspaadje volgen.

- (5) Luister hier naar de vogels. Vrijwel zeker hoor je in het voorjaar de Tjiftjaf, de Vink en de Zwartkop. Misschien hoor je 's morgens vroeg zelfs een Wielewaal. In het bos langs de beek vinden we Gewone salomonszegel, Dalkruid, Witte klaverzuring, Grote muur en Lelietje-van-dalen.

Volg fietspaadje langs beek, houd rechts aan (volg blauw-witte pijl). Op asfaltweg rechtsaf de Kampbrug over. Eerste fietspad links. Op kruising linksaf asfaltpad op. Rechtdoor over boeren erf, dan klein fietspaadje op. Aan het einde van de akker voor prikkeldraad rechtsaf fiets-

paadje verder volgen. Na tweede boerenerf kom je weer op de weg; hier linksaf. Vervolgens rechtsaf naar brug over kanaal.

- (6) In 1965 werd gelijk met de ruilverkaveling van het Denekamperveld het omleidingskanaal gegraven om de regelmatige overstromingen langs de Dinkel te voorkomen. Even ten zuiden van deze brug ligt een stuw die pas bij een hoge wassertoevoer het teveel aan water in het kanaal laat stromen. Normaal stroomt alle water door het riviertje. Langs de kanaaloever bloeien Grote lisdodde, Harig wilgenroosje, Valeriaan, Moerasrolklaver, Moerasspirea en Grote wederik. Op de hogere plekken bloeit in het vroege voorjaar veel Akkerhoornbloem.

Houd rechts aan en fiets door tot bij de volgende brug over de Dinkel.

- (7) Net over het riviertje, rechts van de weg, ligt een van de laatste mooie Dinkelweidjes. In de zomer wordt het begraasd door vee. Hier vind je de typische plantensoorten van de Dinkel: Steenanjer, Geel walstro, Grote tijm, Grasklokje en Kleine bevernel.

Ga even terug over de brug en rechtsaf. Je kunt hier koffie drinken, maar het is ook de moeite waard om een stukje over het pad langs het riviertje te lopen.

- (8) Loop een stukje het paadje op langs het riviertje. Kijk naar de hoge oevers die de riviermeanders tegen het hoge Lutterzand hebben uitgeschuurd. In sommige van deze wanden broeden Oeverzwaluwen. Aan de overkant ligt de Groene Staart, vroeger een van de meest soortenrijke graslanden van Nederland.

Ga de brug opnieuw over en ga bij de T-splitsing rechtsaf. Vervolg fietspad. Bij de Beverborgsweg linksaf. Op grote weg (Beuningestraat) rechts en meteen links (Veldweg). Omhoog fietsen.

- (9) Ga hier even op het bankje zitten en kijk uit over de hoogtes van de Hakenberg. In de hoge beuken hoor je Boomkleveren, Boomkruiper en Grote bonte specht en misschien een Appelvink. Je hoort hier vrijwel zeker het gemiauw van een rondzwevende Buizerd. Let goed op de lucht of je een Wespandief of Boomvalk ziet overkomen.

Het fietspaadje links op en verder volgen, waarbij je op een gegeven moment de berg afrijdt. Op Voortmansweg linksaf en dan rechtsaf (Populierendijk). Op grote weg links. Eerste fietspad rechts. Tweede (zand)pad links.

- (10) Eerst passeer je aan je rechterhand een hooiland met daarin aan de rechterkant een ven, waarvan de randen zijn afgeplagd. Hier groeit veel Kleine zonnedauw en Moeraswolfsklauw. In het water van het ven groeien planten die duidelijk maken dat er sprake is van een lichte kwel zodat het water niet al te zuur is. Hier groeien: Duizendknopig fonteinkruid, Vlottende bies en Kleinste egelskop.

Verderop links ligt een mooi vochtig heideveld. Rechts is de heide afgeplagd. Hier vind je over grote oppervlaktes Kleine zonnedauw, Moeraswolfsklauw, Blauwe zegge en Bruine snavelbies. Als je goed zoekt kun je hier zelfs de bijzondere Wolverlei of Valkruid tegenkomen. Dit is een van de weinige heiderestanten in deze streek, terwijl vroeger grote delen van deze streek met vochtige heide en veen waren begroeid.

Even voorbij het kleigat rechtsaf. Links aanhouden. Op grote weg rechts. Eerste fietspad links, richting Rossum. Vlak voor Rossum grote weg oversteken en door dorp naar kerk fietsen. Vlak voorbij de kerk rechtsaf. Eerste weg (Reimerweg) links. Op de Paalmaatsdijk linksaf.

- (11) Vroeger was dit deel van de streek grotendeels begroeid met natte heide en veenmoeras. We fietsen nu door de jonge ontginningen van het begin van de 20ste eeuw die zich kenmerken door grote percelen en een rechthoekige verkaveling.

Bij volgende weg rechtsaf (Nijenkampsweg). Doorfietsen tot het Almelo-Nordhornkanaal. Aan overkant kanaal rechtsaf.

- (12) Op de oevers van het Almelo-Nordhornkanaal dat aan het einde van de 19de eeuw is gegraven, vind je bloemrijke begroeiingen met veel plantensoorten die voorheen vooral langs de Dinkel en de Overijsselse Vecht voorkwamen. Dit zijn Steenanjer, Lange ereprijs en Gewone agrimonie. Je ziet hier ook Glad walstro, Knoopkruid, Blauwe knoop en Muizenootje.

Ga bij de volgende brug aan de andere kant van het kanaal fietsen. Hier ligt een goed fietspad.

- (13) Aan de overkant van het kanaal ligt het Agerbroek waar vroege grote oppervlaktes blauwgrasland lagen met Spaanse ruiter en veel orchideeën. Inmiddels is het grootste deel dichtgegroeid met moerasbos.

In deze omgeving, aan de zuidzijde van de stuwwal van Ootmarsum, ligt hier en daar eeuwenoud Eiken-Haagbeukenbos dat onder invloed staat van de kalkrijke kwelstroom vanuit het noorden. Hier groeien karakteristieke planten van oud bos, zoals Bosanemoon, Muskuskruid, Slanke sleutelbloem, Gulden boterbloem en de giftige Eenbes die verder alleen in Zuid-Limburg gevonden wordt.

In het water van het kanaal groeien Gele plomp en Waterlelie. Op sommige plekken zie je zelfs Krabbenscheer boven het water uitsteken. Langs de oevers Grote egelskop, Gele lis, Kattenstaart, Moerasspirea en Harig wilgenroosje.

's-Avonds heb je hier een redelijke kans om het gekwaak van Boomkikkers te horen of het geknor van baltsende Houtsnippen die hun rondjes draaien.

Ga bij het startpunt weer de brug over naar de plek waar je begonnen bent.

Opmerkingen en aanvullingen:
frank.berendse@wur.nl

